

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. IX. Quomodo diversis suis tentationibus, vel resisterunt, vel cesserint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Idem ferè contigit Senensî Virgini Catharina, quæ
 demonum in turpissimas qualque species se transfor-
 mantium pugnam sustinens, vix ullo loco, ne facro qui-
 dem potuit consistere, quin sæda illa monstra obscæ-
 nos gestus oculis, impuras voces auribus ingererent,
 exorsasq; nuptias & detestanda flagitia suaderent. Multo
 tēpore molestissima hæc probatio duravit. Illa interim
 corpus jam notis supplicis afficere non cessavit. Nec
 demonum minæ desierunt. Fuit qui vociferaretur.
 Non cessabimus, quod probè nôris, te dies noctesque
 infestare, dum nobis consentias. At illa è cælo firmata:
 Has, inquit, molestias omnes pro Domino Jesu perpe-
 ti, jucundum mihi erit, quamdiu illi visum fuerit. Pla-
 cuit Christo tam prompta virginis ad divinos nutus
 conformatio. Mox hostilis cacodæmonum acies in fum-
 um abiit. Jamque Christus spectatoris personâ positâ,
 solatoris induit. At illa fordidum priorem, quas cogita-
 tionem volverat memor, ac pudicè metuens, ne iis ani-
 mum contaminasset, in has voces erupit. Ubi obsecro,
 mi Domine, fuisti, cum animus meus tot spurciis sca-
 teret? Cui Dominus: In corde tuo. Catharina denuo:
 Et qui fieri potuit, ô mi amantissime Jesu, ut esses in
 corde meo tot sædis cogitationibus infecto? sed re-
 sponsum tam candidè quærenti: Cogitationes illæ gau-
 diumve an mœrorem tibi pepererunt? Mœrorem sum-
 mum, ait illa. Atque hoc, inquit, consolator, effecit
 mea præsentia, quâ destituta, spurciis illis fuisse oble-
 scata. Conari talia repellere, nec posse, mœrorem ad-
 fert. Nec ego pœnis, sed voluntate pœnas fortiter pe-
 ferente delector. Neque tu tuâ, sed virtute meâ certasti.
 Dilatum tibi præmium differendo crescet.

S. I. I.

Hic opportunè possim attexere? Abbatem Pæme-
 nem, * interrogans quispiam è religiosis asceris:
 Quid faciam, mi Pater, ajebar, & Impudicitia, & Ira-
 cundia tentationes me graviter exercent, quid faciam
 obsecro? Cui prudenter Pæmen respondit: Quid fecit
 David, cum veniret leo vel ursus, & tolleret aristeriem de
 medio gregis? Percutiebat, suffocabat, interficiebat
 illos. Ira tu quoque, mi frater, leonem tuum, tuam ira-
 cundiam percute submissione, suffoca mansuetudine,
 ursum tuum, carnem tuam in libidinis pronam labo-
 ribus & jejuniis exatma. Ira cum his leonibus & uris
 ludendum. Optimè dixit Petrus Chrysologus: Nemo
 quasi concretis sibi vitis obsequatur, & quod est criminis, esse
 pure nature, sed sumat cum Christo arma jejuni, criminum
 propellat impetus, prosternat castra vitiorum, ut de ipso auctore
 mali sumat, Christo dimicante victoriam. Diabolo victo vitia
 nihil valebunt.
 Marcus eremita, vir centum annorum, edentulus,
 capularis senex, qui vetus & novum testamentum me-
 moriâ complexus, homo mitissimus, & ad omnem tem-
 perantiam excoltissimus, quando se solum credidit, se-
 cum ipse & cum diabolo auditus est disputare. Seipsum
 graviter objurgans: Quid tibi, ajebar, amplius possis,
 καλονογε*, an nondum gula tuæ satisfactum? Ecce jam
 vinum bibisti, & Deum glutisti. Num plura vis, Πολυ-
 φάγε? † An necdum satiatus venter Κοιλιδάει? * Hæc
 sibi met vir temperatissimus occentavit. At verò caco-
 demonem irridens: Abi, ajebar, abi à me diabole, con-
 sensuisti mecum in disensionibus & jurgis: fecisti me
 bibere vinum, & sumere oleum, ita me reddens volu-
 ptarium, & corpus meum delicatum. Num aliud ali-
 quid tibi debeo? Nil apud me invenis, quod diripere
 possis. Inimice hominum recede, amplioem prædam
 frustra expectas, recede. Seipsum rursus extimulans:
 Adesdam, inquit, ô nugaror, in canicie vorator, in sene-
 ctute heluo. Quamdiu tecum ero? quamdiu te patiar?
 Hæc Palladius, ut ipse narrat, ad tugurioli fores clam
 lautans, Marcum & cum diabolo & secum altercantem

A audiit, & in suos profectus traxit. Non omnis culpanda est
 tentatio, inquit Augustinus, quia & gratulanda est, quâ sit
 probatio. Et plerumque aliter animus humanus sibi ipsi inno-
 tescere non potest.

Evagrius qui scripsit Ἀντιεργητικά, * seu tres libros,
 quibus omnigenam artem docet adversus dæmonem
 utendam, hic ipse tamen gravissimas tentationes dæ-
 monum non evasit. Cum enim cogitationibus sordidil-
 simis impugnaretur, totâ nocte, licet austeria hiems
 esset, in puteo constans perstitit, ut congelaret. Ars sanè
 valida sed acerba his tentationibus vincendis. Idem hic
 Evagrius, cum eum etiam blasphemiam spiritus lacesse-
 ret, diebus quadraginta nullum tectum subiit, à muscis
 & culicibus miserimè vexatus. Et quamvis antea vitam
 egerit delicatam, in solitudine tamen pluribus annis die
 uno ultra unam panis libram non comedit, nec ultra
 olei sextarium trimestri toto insumpsit. Non ergo hic ora-
 tur, inquit Augustinus, ut non tentemur, sed ut non infera-
 mur in tentationem: tanquam si quispiam, cui necesse sit igne
 examinari, non oret, ut igne non contingatur, sed ut non exur-
 tur. Vasa enim figuli probat fornax, & homines justos tentatio
 tribulationis.

Tragicum profus est, & perquam horribile, quod
 subjungo. Apud Geldenses urbe Durborcenli juvenis
 eò prolapsus est spurcissimæ libidinis Aluetudine, ut
 omnem sui emendationem desperarit. Principiis non
 obstetit tentationibus, cum etiâ num facile posset, non
 repugnavit: ita demum in eam vitiofitatis voraginem
 præcipitatus est, ut ipse sibi facultatem emergendi ade-
 merit. Vivebant adhuc in illo juvene quædam scintilla
 pietatis, quas ille tamen suis nequitiis velut copioso
 cinere sopivit & extinxit. Conscientia labes ac vulnera
 patefecit sapius, sed ad pristina identidem relapsus nul-
 lum seriæ pœnitentiæ, dedit specimen. Quem sacerdos
 demum officii Christiani commonefaciens: Mi fili, ait,
 hæc in confessionis sacramento sapius exposuisti, & unâ
 emendationem promissisti, sed nulla sequitur, usque &
 usque redis ad vomitum. Ego retandem, quod pars of-
 ficii mei est, noxis absolvere non potero, nisi pedem
 revoces & abstineas vitio jam toties deplorato. Ego
 quidem vel etiam hac vice peccatis te solvam, si qui-
 dem statuas setid resipiscere; sed cave redeas eodem sce-
 lere obstrictus, ne facere cogar, quod facturus sum vel
 invitus. At juvenis in crocodili lacrymas solutus. Quid,
 Pater, te diutiùs, inquit, vanis promissis fallam, & pro-
 mittam, quæ præstiturus sim nunquam. Ut scias, ea vis
 est tentationis, ut si hinc hiantes inferos, & toros dia-
 bolorum exercitus in me ruituros cernam, illinc alueti
 criminis occasionem videam, me sanè cohibiturus non
 sim, quò minus ad objectas voluptates tuam, etiam si
 certò sciam à diabolis ad inferos me rapiendum. Do-
 leo, sed veritatis abstinere nequeo. Jam actum est. Viam
 non video, quâ emergam. Nimis vehementer trahit
 tentatio; resistere non possum. O miser, potuisses, si vo-
 luisses. Nemini ad salutem præclusa est via, inire eam
 cupienti. Nec unquam nimis serum est resipiscere, dum
 vita est. Sua humanæ voluntati libertas semper cōstat.
 Pars bonitatis magna est, velle bonum fieri. Quid tibi opus est,
 inquit Seneca, ut sis bonus? Velle. Quod Chrylosto-
 mus clarissimè demonitans: In te est, inquit, ut possis,
 quia in te est, ut velis. Quia Zachæus idcirco potuit, quia vo-
 luit. Ita enim velle efficit posse, ut efficit nolle non posse. Magna
 enim vis est voluntatis, que nos efficit posse, quod volumus: & chæo, sine
 non posse illa, que nolumus. Et ex voluntate nostrâ divinitus m. p. 1174
 celebratur judicium, ut homo quidquid nunc voluerit, eligat,
 & quod elegerit, ex eo ipso judicio celesti subiaceat. Nec
 enim quisquam poterit excusari, quasi voluerit, & non potue-
 rit; cum constet eum idcirco non potuisse, quia noluit: ut no-
 lens, volentis exemplo, damnetur, & volens voluntate propriâ,
 quia implevit, que voluit, muneretur. Itaque nulla tentatio
 tam gravis esse potest, quam vincere non possit, qui se-
 ferid velit.

riò velit. Quem verè penitèr peccasse, non solum commissis noxiis à Deo veniam, sed etiam ne eas denuo committat, opem obtinet largissimam.

Sed hæc est libidinis & luxuriæ expavescenda nequitia, quem ea semel robustius illaqueavit, non facile amplius dimittit, nisi ligatus rumpat hæc vincula serio conatu. Hic opus est vi. Languidè velle nolentis est.

Præclare dictum à priscis: Voluntariam prædam, diabolus etiam sine viis expectat. Cave, quisquis es, Asinodæum libidinis præsidem. Halitus ejus, quod Jobus dixit, prunis ardere facit, & flamma de ore ejus egreditur. Dæmonis ad libidinem instigantis, non solum teret & pestilens est anhelitus, sed adeo acer & igneus ut humanam mentem sædi amoris incendio nimium quantum inflammet. Igitur tentatio, monente Paulo, nos non apprehendat nisi humana. Quod Gregorius Magnus explicans: Ac si aperte diceret, inquit, Humanum quidem est tentationem in corde perpeti, demoniacum vero est in tentationis certamine & in operatione superari.

Job cap. 41. vers. 12.

1. Cor. c. 10. vers. 13. Greg. par. 1. Pastoral. cap. 11. mibi pag. 110. Climac. gra. du 20. mibi pag. 195. Cassian. collat. 19. cap. 16.

Joannis Climaci sententiâ, vitio nullo ita delectantur dæmones, ut factore luxuriæ, & nostri corporis inquinatone. Hic Cassiani salubre monitum: Impurius affectus recordationem vel tenuissimam minimè admittendam.

§. III.

B. Vincentius Ferrerius. Spiritus die 5. Aprilis, è Petro Rautiano, de vita Vincentii, c. 2.

B. Vincentio Ferrerio diabolus se spectandum præbuit venerandi senis habitu, barbâ ad usque genâ promissâ, sed è consilio quod suggererat, coluber tortuosus est agnitus. Sic autem loquebatur larva stygia: Ego, aiebat, unus sum è priscis patribus, qui Egypti solitudinem annis compluribus magnâ vitæ austeritate habitavi. Juventutem ad Mundi leges inter delicias & voluptates exegi. Hinc senectutis vera & constans penitentia est, secuta. Tu igitur mihi seni tor aporum ulu pollenti turò crede, & piæmaturam, quam orsus es corporis castigatorem defæcato senio reserva saluberissimo consilio. Paratissimam habemus Dei veniam, vel ad unicam penitentis voculam. Vincentius è dictis stygiis fraudes subodoratus: Jam novi, ait, antique serpens, tuos sibilos. Abi, nihil persuades. Deprehensum se cernens dæmon non sine factore ac ejulatu grandi evanuit. Sed brevè recitit Avernalis hic lavernio, solâ voce tectus. Dum enim precaretur, Vincentius, velut è cælo missam vocem audit: Non omnes possumus esse virgines. Hoc voluit Acheronticus impostor, Vincentii decreterum in servandâ castimoniâ expugnare. Hic athleta Christi ardentis precari, divinæ Matris Virginis patrocinium ambire, & auditæ vocis sensum poscere sita demum audiit non fallax, cælestis monitum: Tu autem cautus esto, & animo constanti perseverato: Virginitas sine luctâ & pugnâ non defenditur.

B. Ignatius Lojola.

B. Ignatius Lojola postquam difficili peregrinatione in Palæstinam sanctus in Hispanias rediit, non sinit consilium, reliquam ætatem in literarum cultu degere: nempe si quam Orbi laboranti opem ferre, Deoque impensius obsequium probare veller, intelligebat esse cum studio virtutum subsidia scientiarum etiam conjungenda. Proinde annos jam natus triginta tres aggreditur prima linguæ Romanæ elementa condiscere: eamque ob rem in disciplinam se Hieronymo Ardebalò tradidit, viro probè in paucis & humano, grandis prætextatus. Hic verò minimè otiosus artifex infernus, sed futuri sagax, magnis conatibus hoc sibi agere sumpsit, ut hæc Ignatii cæpta quàm primùm impediret. Eam ad rem conficiendam, in variis se vultus identidem abdere, aliâque fraudes ex aliis ducere nunquam omittebat, in hunc præcipuè adversarium ingeniosus. Cum enim Ignatius notinum & verborum inflexiones memoriæ mandare laboraret, tanto splendore illustrabatur animus ad capienda cælestia, ut novi nihil

posset ediscere, & quod jam antè memoriæ traditum erat, facile totum efflueret. Neque videbatur Ignatius omni studio animique contentione tam amenas & sublimes cogitationes posse excludere. Ita novitate tantum luminis percussus: Quid hoc rei est, inquit, cum oro, cum exomologesin obo, cum Eucharistiam sumo, cum totus ad divinam vigilare contendo, tantum divini luminis se neutiquam offert; cum tracto puerilia, & de Deo propter Deum non cogito, tam speciosa imaginis, tam miræ illustrationes menti occurrunt. Agnosco callidissimi hostis solitam vafritiem, agnosco nequissimi veteratoris fimbriatas fallacias: à descendis literis avocare nititur. Ut igitur diaboli à studiis nequiter avocantis consilium eluderet, præceptorem suum adiit, eique dæmonis tentamenta exposuit, & novam in proximum biennium assiduitatem pollicens (modò panis & aqua in victum suppetat) fidem suam obstrinxit. Unâ ad præceptoris pedes se abiciens, etiam atque etiam rogavit, ut sese haud aliter atque puerum, sicubi minis diligens deprehenderetur, castigaret. Ita ille tantò maxime in incertis pergebat, nec patiebatur, ut ullam aliquando studiorum omissionem stygiis larvis gratificatus videretur.

Altissimus est tentator ex orco, qui non refugit, per dispendia etiam lucrari. Quemadmodum is, qui latunculis ludit, subinde locum adversario cedit, & unum aliquem latunculam è suis auferri sinit, ut ipse duos aut plures subducatur collatori: ita diabolus honesta suggerit & utilia, ut iis tegat noxia, voluptates offert, sed tectas, ita perituras, ut tanò facilius rapiat æternas.

Josaphatus regis Abenerri filius inter puellare famulitium, quod ei pater nequissimo consilio adhibuit, de Castitatis constantiâ gravissimè tentari cœpit. At ille sibi auxiliatore Deum statuens, preces sub vesperam cœptas, ad solis ortum perpetuavit, & unâ vim tentationis omnem excussit.

Edmundus Cantuariensis Præsul etiamnum adolescentens ab impudicis feminis ad improbos amores læpibus blandissimè invitatus, admirandâ semper constantiâ repugnavit. Semel etiam virgis insidiatricem excipiens ad frugem corexit.

Pari modo Bernardinus Senensis, cum jam præsentis periculo perdende pudicitie stringeretur inter angustias & preces, hoc unum reperit consilium: Flagro, quod ad manus tunc erat, invitantem feminam excepit, ut omnem in eâ libidinis ardorem exinixerit.

§. IV.

Martinianus non procul Cæsarâ Palæstina in eremum juvenis secedens à perditâ muliere ad flagitium provocatus jam consenserat lupæ. Subitò ipse sui memor & tribunal cæli metuens raptim mediâ casa è sparsis samentis flammam excitavit, eamque nudis pedibus semel iterumque insiliit, dum ambustum eum doloris acerbitas humo affligeret. Septem ipsos menses inusta pedum vulnera tenuerunt decubentem. At ager interim ex hac victoriâ tantum percepit gaudii & voluptatis, quantum ea mulieri primùm admirationis, dein pudoris attulit & emendationis.

Haud aliter Joannes Bonus Mantuanus incendium libidinis incendio doloris animosè repressit. Nam affilâs cuspidatas unguibus infixit, & manus sic armatas lapidi allisit summo doloris sensu. Adfuit Deus tam legitime certanti, eumque solatus in somnis: Confide, ait, perseverabis.

Sara Thebaidis Antistita tredecim annis secum ipsa Sara Thebaidis Antistita & contra diabolum acerrimè luctata est orationibus assiduis. Nec tamen ut non impugnaretur, sed ut vinceret, oravit. Sic autem opè divinâ vicit, ut diabolus cogere vel invitus proclamare: Vicisti, Sara, vicisti. At illa nil penitus laudis sibi vendicans: Non ego te vici,

Josaphatus Regis Abenerri filius Cantuariensis Edmundus Bernardinus Senensis Martinianus Joannes Bonus Mantuanus Sara Thebaidis Antistita

vici, aiebat, sed Dominus meus **JESVS**. In omni tentatione ad divinam opem confugiendum; omnis victoria Christo soli adscribenda. Uti Joabub regi David civitate Rabbath jam expugnanda nuntians: *Obfide civitatem, inquit, & cape eam; ne nomini meo adscribatur victoria.*

Conon Alexandrinus castimoniam amantissimus sacerdos rebellionem tamen carnis non ignoravit. Et quamvis eum ad certamen animasset divina vox: Tolerans & perseverans: Nihilominus ille velut familiariter cum caelo exoptulans: Auxilium, aiebat, promissum sapius non respondet, prout putabam. Ergo mutandus mihi locus evitandis tentationibus tam infestis. Jam abitu Joannes Baptista viri hujus tutelaris divus se objecit cum his vocibus: Si averfariis pugnam, perdidisti coronam. Conon igitur refumpit pro tanto id egit, non ut feriretur pugna, sed ut potiretur victoria, & non ut privaretur coronâ. Non meretur miles donativum & stipendium, qui detrectat prælium.

Gregorius Nazianzenus vir sanctissimus illibatam virginitatem à puero non difficulter tuitus, jam senex & podagra & aliarum ægritudinum molestias vexatus, à diabolo nihilominus variè impugnat, illum ipsum castimoniam florem multis lacrymis, precibus, vigilis, jeuniis, meditationibus, aliisque corporis rigoribus, quod de seipso testatur, non sine grandi luctu defendit. Nimirum ita disponit Deus, ut exercitior miles quanto plus sperat honoris, tanto plus subeat laboris, quam tiro qui etiânum expallefcit, cum suum spectat sanguinem. Ita veterani milites illi se gesserunt. Antonius Magnus ultrius gehennæ flammam, solitudinis squalorem, tolerantiam inedia libidinum igni opponit. Benedictus seipsum inter urticas & verpes volutat, ut malos animi æstus sopiat. Franciscus nives tractat, ut calorem mentis noxios extinguat, Thomas Aquinas rapto ex ignibus titione pugnat, Bernardus ob incautiores aspectum frigidissimo se stagno merfat. Wolstanus feminæ ad flagitium allecanti colaphum infligit. Hieronymus repugnanciam carnem hebdomadarum inedia domat, precando diem nocti jungit, lacrymas fundit, peccus tundit, vigilias extendit, dum reluctantem & invitum somnus opprimat, & ossa malè sibi hærentia nudâ humo alternat. Nora cano. Sed nec recentia desunt triumphati tentatoris exempla.

S. V.

Ingolstadtii adolescens amplius animum juges stimulos perpeffus, quibus ad spurcas voluptates adigebatur, nullam interdum noctuque quietem capiebat. Legit is Beati Aloisii Gonzagæ res gestas, & preces ei quædam nuncupavit suimet vigilans custos. Brevi refrixit incendium.

Alius è divinæ Mattis Virginis fodalitio clam admotus facibus in flagitium agebatur. Ter illum nocturno molitione Orcus impetiverat; jam in virum procerus; mox intra pulsionis modum contactus; denique virgine assimulatâ nihil virgineum meditabatur. In his angustis deprehensus juvenis, quidquid armorum habuit, hosti objicere; Præsidentem suam aliquando ingeminare; rursus cruce pectora notare velle, sed irritò fermè conatu. Nam torpebat exanimis pollex, & manus nihil virium retinebat. Ad ultimum lingua suppetias ruit, ut cum ardentè bis tève inelamasset, (Domine **JESVS**) redirent manus ad officium, & Sirenum ora in fumum dilaberentur. Nec restinctum tamen eâ fugâ incendium est; sed viventibus adhuc flammis miserè conflagravit. Lecto igitur sese corripit, abjectisque humi verberibus castigate corpus incipit. Sumptâ de se voluntariâ pœnâ; cum per horam extra plumas decubisset, tandem ab omni incendio liber triumphavit. Subinde vi planè opus, & violenti rapiunt illud: quod Christus Agonothera proposuit castitatis præmium. Necesse est, ut ad omnem

Tom. II.

A hostis occursum hinc parati fortiter agere. Pacis tempore consilia belli tractanda sunt: *Quia cum dispostrione intur bellam.*

Philopæmenes Megalopolitanus Dux Græciæ præcellentissimus tantum abfuit, orotus aliquando fuerit, ut cum solus iter faceret, aut deambularet speculabundus, occurrentium locorum litum contempleretur, seipsum ita explorans: Quid si tibi exercitum ductanti hostis hic fiat obvius? Aut à lateribus eò repente velut ex insidiis confurgat? quâ figurâ aciem instrues? Continendus miles, an illico signa inferenda? Quod si continendus, quomodo præfidiarios locabis, ut subsidia dispones? Fecit ejusmodi meditatio, ut in præstantissimis Græciæ ducibus Philopæmenes sit demum celebratus. Ita planè animus ad excipiendas tentationes parandus, & ante pugnam serid commeditandum. Quid si talis aut talis me tentatio invadat, quid opus factò? quomodo me geram? quibus armis resistam? quibus auxiliis hostem repellam? Hinc ad bellum studium, hinc animus crescit: hinc nascitur in tentatione constantia, quam in optimis pugnantibus illis spectamus. Castissimus Joseph in impudicæ dominæ manu pallium relinquit: Bartholomæus non pallium solum, sed & pellem pro Christo impendit pugne; peccus Agatha, dentes Apollonia, oculos Lucia, multi capita, Ignatius Antiochenus, Jacobus Intercisus, aliique membra omnia. Et juvenis ille fortissimus, qui, Hieronymo teste, in hortulo amantissimo inter flores ad lectulum plumis mollissimum nexu serico blandè alligatus à formosâ pellice omnium blanditiarum genere ad amores improbos stimulatus, quam generosè tamen restitit, quam viriliter pugnavit, quam gloriosè vicit? suam namque libertatem captivus etiam & inter vincula invenit. Cum enim manibus pedibusque vincis negaretur omnis ad pugnam motus, nec alia arma ulla suppetere, fauce pro pharetrâ, lingua pro telo usûs, suam ipse linguam suis dentibus præmorfam in lupæ os impurum expuit, victoriâ multo illusterrimâ, æternum prædicandâ.

Ita olim tentatio ignem experta est in Mutio, paupertatem in Fabricio, exilium in Rutilio, tormentum in Regulo, venenum in Socrate, mortem in Catone. Ita Christiani sanguinis heroës ac heroides causâ meliori fidem suam inter tentationes acerrimas Christo suo probaverunt: *Ludibria & verbera experti, insuper & vincula & carceres; lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, verè fortes facti sunt in bello. Deus tentavit eos, & invenit illos dignos se.*

EPILOGVS
DICTORVM DE
TENTATIONIBVS.

Antonius Magnus vitæ jam peractæ additus Epilogum, ad suos versus: Vos, inquit, ô viscera mea admoneo, ne tanti temporis laborem repente perdati. Varias dæmonum nostros insidias; vidistis eorum & impetus feroces & vires effeminas. **JESVM** suspirate, & credulitatem nominis ejus vestris figite mentibus, & certâ fide universi dæmones fugabuntur. Si alacres fuerimus in Domino, & futurorum honorum cupido nos succenderit; si semper omnia manibus **DEI** committamus, nullus dæmonum ad expugnandum valebit accedere. Una est ratio vincendi inimicum, lætitiâ spiritualis, & animæ semper cogitantis Dominum jugis recordatio.

Hæc morientis optima cohortatio tentatis crebrius instillanda. 1. In tentatione **JESVM** inelama. 2. Om-

Q 99 2

Arhanasius in ejus vitâ, cap. 20. & cap. 58. apud Rosveyd. mibi p. 47. & 59. Haec voces gemine: **Domine** **JESVS**: plane sunt aurea, et si sint sola, in omni tentatione usurpanda. Cohortatio tentatis crebrius instillanda, m.